

Programa de la presidència balear de l'Euroregió Pirineus Mediterrània 2025-2027

**Govern de les
Illes Balears**

Fotografia de portada: Cala Saona, Formentera (autor: Manfred, © Arxiu AETIB).

Fotografies interiors: 1. Territori de l'Euroregió Pirineus Mediterrània: Occitània, Catalunya i les Illes Balears (© Euroregió Pirineus Mediterrània); 2. La Seu, Mallorca (autor: Mateu Bennàssar, © Arxiu AETIB); 3. Posidònia, Formentera (autor: Manu San Felix, © Arxiu AETIB); 4. Ses Salines, Formentera (autor: Mateu Bennàssar, © Arxiu AETIB); 5. Ben ibèquer Vell, Menorca (autor: Pedro Coll, © Arxiu AETIB); 6. Dalt Vila, Eivissa (autor: Mateu Bennàssar, © Arxiu AETIB); 7. Jornades «Let's Clean Up Europe» (© Euroregió Pirineus Mediterrània); 8. Cavall menorquí, Menorca (autor: UIB, © Arxiu AETIB); 9. Formentor, Mallorca (autor: Jaume Capellà, © Arxiu AETIB).

Edició:

Març de 2025

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Presidència i Administracions Públiques

Direcció General de Relacions Institucionals i de Relacions amb el Parlament

Servei d'Acció Exterior i Unió Europea

Aquest text està disponible en català i francès.

CONTINGUT

INTRODUCCIÓ	2
PRIORITATS I ACTUACIONS DE LA PRESIDÈNCIA BALEAR	4-18
I. Defensar les característiques geogràfiques pròpies	4
II. Fer front a l'escassetat dels recursos hídrics.....	6
III. Potenciar l'adopció de mesures d'adaptació al canvi climàtic i d'economia circular	7
IV. Anticipar-se i planificar actuacions per fer front a les crisis climàtiques..	8
V. Protegir els espais naturals	9
VI. Millorar la gestió pesquera a la Mediterrània	10
VII. Fomentar uns ports i uns amarraments més sostenibles	11
VIII. Impulsar un turisme sostenible	12
IX. Implicar el jovent	14
X. Potenciar l'atracció de talent en el camp de la recerca	15
XI. Fomentar la innovació i la transformació digital	16
XII. Promoure la cultura i l'esport	17

INTRODUCCIÓ

El 29 d'octubre de 2024, l'Euroregió Pirineus Mediterrània (Euroregió) va complir vint anys, i aquesta efemèride es va celebrar el 7 de novembre de 2024 amb la participació de nombrosos actors, no només dels tres territoris que la integren, sinó també d'altres organismes i institucions que es van voler sumar a aquest acte commemoratiu.

Han estat vint anys en els quals entitats territorials de dos països com són Espanya i França s'han ajuntat per dur a terme projectes i col·laboracions que han permès forjar aliances entre ells en diferents àmbits, com la cultura, l'educació, el medi natural, la recerca, la innovació o el turisme. Efectivament, diferents actors de l'escena política, econòmica i social d'Occitània, Catalunya i les Illes Balears han compartit experiències i opinions en el marc de les trobades que s'han fet durant tots aquests anys.

En aquests vint anys de cooperació entre Occitània, Catalunya i les Illes Balears, cal destacar la cristallització de la voluntat d'adquirir una dimensió jurídica pròpia, mitjançant la creació, l'agost de 2009, de l'Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT) Pirineus Mediterrània. Aquesta eina ens permet decidir de forma conjunta les iniciatives que interessin a les nostres poblacions. A més, l'Euroregió cerca solucions que contribueixin a fer front als reptes dels nostres territoris mitjançant projectes, molts dels quals són cofinançats per la Unió Europea (UE).

En aquest sentit, la participació en projectes europeus estratègics per als territoris de l'Euroregió és i continuarà sent un objectiu prioritari de l'Euroregió. El 2025 es continuarà amb l'execució dels sis projectes europeus que actualment es duen a terme i s'avaluarà la possibilitat de participar en noves convocatòries de projectes.

Precisament per respondre als reptes climàtics, socials i econòmics actuals, el juny de 2021 l'Euroregió va adoptar un full de ruta per al període 2021-2030 que estableix quatre grans prioritats que convé recordar. Són les següents:

- Respondre a les emergències climàtiques i ambientals i accelerar la transformació ecològica i energètica dels nostres territoris.
- Promoure una economia innovadora i resilient, circular i neutra en carboni, recolzada en la transició digital.
- Millorar la inclusió dels ciutadans facilitant la seva participació i promovent la nostra diversitat cultural.
- Respondre a l'ambició mediterrània dels nostres territoris.

Dins aquest context, l'alternança, cada dos anys, de la presidència de l'Euroregió facilita que aquesta entitat sigui apropada de forma periòdica a cadascun dels territoris que la integren. Aquest exercici rotatori de la presidència de l'Euroregió ha de servir per consolidar els llaços existents entre els seus membres. El 2 d'abril de 2025, el Govern de les Illes Balears n'assumeix la presidència, després de dos anys de presidència catalana, durant la qual es va fer una bona feina per aconseguir finançaments europeus per als projectes de l'Euroregió.

Durant la presidència balear, els dotze objectius prioritaris són els següents:

- Defensar les característiques geogràfiques pròpies.
- Fer front a l'escassetat dels recursos hídrics.
- Potenciar l'adopció de mesures d'adaptació al canvi climàtic i d'economia circular.
- Anticipar-se i planificar actuacions per fer front a les crisis climàtiques.
- Protegir els espais naturals.
- Millorar la gestió pesquera a la Mediterrània.
- Fomentar uns ports i uns amarraments més sostenibles.
- Impulsar un turisme sostenible.
- Implicar el jovent.
- Potenciar l'atracció de talent en el camp de la recerca.
- Fomentar la innovació i la transformació digital.
- Promoure la cultura i l'esport.

Aquests objectius es duran a terme mitjançant un seguit d'actuacions que es detallen a continuació.

I. DEFENSAR LES CARACTERÍSTIQUES GEOGRÀFIQUES PRÒPIES

L'Euroregió presenta unes característiques geogràfiques que en condicionen el desenvolupament econòmic i social. És un territori mediterrani, muntanyós i insular. Tant els Pirineus com la mar Mediterrània fan de nexa d'unió entre els diferents territoris que la integren. Per tant, les illes i les muntanyes formen part de la idiosincràsia de l'Euroregió, la qual no es pot entendre sense tenir en compte tant les peculiaritats de la insularitat com les del relleu muntanyós.

Entre les actuacions que es proposen destaquen les següents:

1. Participar en l'elaboració de les polítiques de la UE incrementant la feina conjunta de les delegacions a Brussel·les dels tres membres de l'Euroregió.

L'acció conjunta en la defensa de les particularitats del territori euroregional pot ajudar a posar en marxa iniciatives que afavoreixin l'Euroregió davant les institucions europees. Amb aquesta finalitat, se seguirà molt de prop l'elaboració del pròxim marc financer pluriennal de la UE i es demanarà que les regions tinguin més pes en les negociacions financeres i en la implementació de la política de cohesió territorial. Aquesta política hauria de comptar amb un pressupost ambiciós per tal de respondre als diferents reptes dels territoris de la UE. Cal recordar que en les orientacions polítiques del període 2024-2029 per a la Comissió Europea, presentades el 18 de juliol de 2024, s'indica la necessitat d'una política de cohesió en la qual les regions

ocupin un lloc central. Així mateix, es fa referència al fet que es tindran en compte els reptes econòmics i socials als quals s'enfronten les illes i s'esmenten específicament l'habitatge, el transport, l'aigua i la gestió de residus.

2. Demanar a les institucions europees que siguin més ambicioses dins l'àmbit de la cooperació litoral i marítima, amb més fons europeus i instruments europeus de gestió àgil per a aquesta àrea i amb l'obertura de la cooperació transfronterera marítima a les regions insulars.

En el context de l'Àrea Funcional Litoral Est gestionada per l'Euroregió dins el marc de l'actual programa Interreg POCTEFA, les Illes Balears no s'han pogut beneficiar com a socis d'aquest programa, en el qual participen Occitània i Catalunya, a causa del límit de 150 km establert pel Reglament (UE) 2021/1059, que regula la cooperació territorial europea (Interreg) finançada pel FEDER i pels instruments de finançament exterior. Per poder rebre el finançament esmentat, l'article 4 d'aquest Reglament preveu un límit màxim de 150 km entre les fronteres marítimes de les regions que duguin a terme la cooperació transfronterera. Aquest criteri de distància no s'hauria d'aplicar quan les regions que cooperen comparteixen la mateixa conca marítima. Per aquesta raó, cal demanar a les institucions europees, per al proper període de negociació 2028-2035, l'eliminació del criteri de distància per a les regions insulars quan

aquestes vulguin cooperar amb altres regions de la mateixa conca marítima. D'aquesta manera, les Illes Balears podrien ser territori elegible per participar en iniciatives de cooperació transfronterera marítima i entrar com a soci en programes com l'Àrea Funcional Litoral Est del programa Interreg POCTEFA.

3. Demanar a les institucions europees que la política de la UE en matèria d'ajuts d'estat sigui més flexible per als territoris insulars, de manera que s'ampliïn les categories d'ajuts compatibles amb el mercat interior, així com el límit màxim d'ajuts de minimis que es poden atorgar a les empreses.

En aquesta línia, amb els ajuts per compensar el sobrecost que han de suportar les empreses dels territoris insulars a causa del transport marítim i aeri de mercaderies es vol corregir el desavantatge competitiu d'aquestes empreses en relació amb les empreses peninsulars. Per tant, aquests ajuts haurien de quedar exempts dels límits prevists en la normativa de minimis, i més tenint en compte l'article 174 del TFUE i el considerant 15 del Reglament (UE) núm. 2023/2831 de la Comissió, de 13 de desembre de 2023, sobre els ajuts de minimis, que reconeix que hi ha casos (com el de les regions insulars) que cal avaluar de forma diferenciada, atès que és poc probable que alterin la lliure competència.

4. Participar en les iniciatives per crear una macroregió mediterrània.

L'Euroregió és membre de la MedCoopAlliance (l'Aliança de la Cooperació Mediterrània, creada el 2019 com a plataforma única de diferents xarxes que agrupen diferents entitats locals i regionals) i, com a tal, volem impulsar la creació d'una macroregió mediterrània. Per aquesta raó, resulta necessari continuar amb la reivindicació davant els estats espanyol i francès perquè en el proper període de programació s'implementi l'Estratègia macroregional mediterrània. D'aquesta manera, a través de la governança multinivell d'aquesta Estratègia, es podrà fer front a qüestions socials, mediambientals i econòmiques que afecten tota la conca mediterrània. S'espera que la nova comissària europea designada per a la Mediterrània tenguin en compte aquesta proposta a l'hora d'elaborar el nou Pacte per la Mediterrània que va anunciar durant la seva intervenció davant el Parlament Europeu, el 5 de novembre de 2024.

II. FER FRONT A L'ESCASSETAT DELS RECURSOS HÍDRICS

A la Mediterrània els impactes de l'escalfament climàtic són de cada vegada més severos: l'agricultura i, per consegüent, la seguretat alimentària es troben en perill; la disminució de la vegetació amenaça els ecosistemes, i el subministrament d'aigua per al consum humà està en risc.

Per tant, les dificultats, com més va més greus, per disposar d'uns recursos hídrics suficients als territoris de l'Euroregió fa que aquest problema sigui una prioritat clau que s'ha d'abordar. En aquest mateix sentit, la comissària europea per al Medi Ambient, la Resiliència Hídrica i l'Economia Circular Competitiva, en la seva compareixença del 6 de novembre de 2024 davant els eurodiputats, va destacar que la gestió de l'aigua és un repte urgent, atès que «les inundacions i les sequeres s'estan convertint en la nostra nova normalitat». També va anunciar que té previst dur endavant una iniciativa per facilitar l'accés a l'aigua neta i donar suport als agricultors, que són els que experimenten directament l'impacte de la sequera.

Des de la presidència de l'Euroregió, es vol tractar de les dues línies temàtiques següents:

- 1. L'eficiència energètica i ecològica del cycle integral de l'aigua.** Cal fer un diagnòstic de la petjada de carboni i de la recuperació de costs.
- 2. La viabilitat de la implementació real del concepte de circularitat.** És a dir, l'anàlisi de la viabilitat real d'implementar la circularitat als territoris de l'Euroregió, d'acord amb l'estat actual de les infraestructures existents i amb les millores programades, d'acord amb la demanda real i, sobretot, tenint en compte les diferents possibilitats que preveu el nou reglament de reutilització que està a punt de ser aprovat, com són els usos ambientals, agrícoles, urbans, industrials i recreatius.

Les actuacions que s'han de dur a terme en relació amb aquestes línies temàtiques inclouen els aspectes següents:

- L'organització de jornades d'experts en la temàtica per intercanviar bones pràctiques.
- La promoció d'estudis específics en una zona concreta del territori, per analitzar i diagnosticar l'objectiu establert.
- La participació en projectes europeus.

III. POTENCIAR L' ADOPCIÓ DE MESURES D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC I D'ECONOMIA CIRCULAR

A més dels recursos hídrics, els recursos energètics són fonamentals per al desenvolupament de l'Euroregió. Per criteris mediambientals, aquestes **energies** han de ser **verdes**. Per aquest motiu, es proposa afavorir la implantació de noves tecnologies i millorar l'ús del recurs energètic renovable, incloent-hi la intel·ligència artificial per a la gestió energètica, la rèplica digital per a instal·lacions de gran consum i noves tecnologies d'emmagatzematge.

A més, els territoris de la Mediterrània es troben amenaçats pels efectes del **canvi climàtic** i, per tant, cal compartir, dins l'àmbit de l'Euroregió, les experiències sobre les accions d'adaptació de la línia de costa que es duguin a terme en aquesta matèria als diferents territoris i, en concret, els resultats del projecte LIFE Adapt Cala Millor.

La resposta al canvi climàtic no només requereix accions d'adaptació, sinó que també requereix solucions que millorin la **resiliència climàtica**. Els esdeveniments extrems, com ara les onades de calor o les torrencades que es produeixen com a conseqüència del canvi climàtic, són com més va més freqüents i intensos.

Enfront d'aquests esdeveniments, i per tal de desenvolupar estratègies d'alerta primerenca, cal millorar la informació disponible sobre els diferents escenaris previstos per l'IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Per aquesta raó, en els propers anys es preveu dur a terme la regionalització de diferents escenaris de canvi climàtic i fer-los disponibles mitjançant un visor.

L'**economia circular** és una de les eines que pot ajudar l'Euroregió a aconseguir un desenvolupament més sostenible del seu territori. En aquest sentit, es proposa compartir experiències en accions efectuades en relació amb la identificació de l'origen i la quantificació de plàstics a la mar, així com avaluar la participació de l'Euroregió en projectes del tipus LIFE o Horizon Europe.

Es continuarà avançant en les actuacions previstes en el **projecte Fashion Forward**, que permet impulsar la transformació de la indústria de la moda cap a un model més sostenible mitjançant el reciclatge tèxtil. Es preveu que aquest projecte finalitzi el 30 de juny de 2026.

IV. ANTICIPAR-SE I PLANIFICAR ACTUACIONS PER FER FRONT A LES CRISIS CLIMÀTIQUES

L'impacte dels fenòmens meteorològics extrems a la conca mediterrània requereix una planificació estratègica i una coordinació efectiva entre institucions per millorar la gestió del risc i reduir-ne les conseqüències.

Davant aquesta especial vulnerabilitat dels territoris mediterranis, l'any 2023 l'Euroregió, juntament amb socis d'altres països europeus, com l'Agència de l'Energia i de l'Aigua de Malta, l'Institut de Recerca en Aigua d'Itàlia o la Universitat Aristòtil de Tessalònica (Grècia), van iniciar un projecte Interreg Euro-MED (cofinançat per la UE) sobre estratègies integrals de gestió d'inundacions en petites conques hidrogràfiques mediterrànies. Aquest **projecte**, anomenat **LocAll4Flood**, finalitzarà el 30 de setembre de 2026. Esperam que els resultats que se n'obtinguin puguin contribuir a millorar la gestió de les inundacions als nostres territoris.

D'altra banda, no podem oblidar les greus inundacions causades per la DANA el 29 d'octubre de 2024, que van marcar el pitjor desastre, amb la pèrdua de vides humanes, ocorregut mai a la Comunitat Valenciana.

Per això, en la Declaració de les presidentes i del president de les institucions membres de l'Euroregió Pirineus Mediterrània en ocasió de la commemoració del 20è aniversari de la creació de l'Euroregió, feta el 7 de novembre de 2024, es van lamentar les conseqüències de la DANA i es va fer palesa

la necessitat d'una governança multinivell adequada per prevenir els riscos naturals, així com la necessitat que la UE s'implicàs en la reconstrucció de les zones afectades.

Atès que els fenòmens meteorològics adversos són de cada vegada més freqüents, es proposa treballar sobre **emergències climàtiques**: estudiar i compartir les millors estratègies per tal d'estar tan ben preparats i coordinats com sigui possible a l'hora de fer front a aquests fenòmens, tenint en compte els resultats del projecte LocAll4Flood.

Davant aquesta situació, tal com es preveu en la Declaració del 7 de novembre de 2024, cal posar en marxa, dins el marc competencial de cada territori, un **pla d'acció conjunt per respondre a aquests reptes**. Hem d'aprofitar els mecanismes i recursos que la comissària europea de Preparació i Gestió de Crisis i Igualtat estableixi durant el seu mandat. Així mateix, cal destacar el compromís que aquesta comissària va assumir el 6 de novembre de 2024 davant els eurodiputats per **enfortir les capacitats de resposta i anticipació de la UE als fenòmens meteorològics extrems** i donar suport als països més vulnerables a aquests fenòmens.

Totes aquestes accions estaran coordinades per la Comissió de Medi Ambient, la qual també promourà la **gestió integral del risc d'inundació**.

V. PROTEGIR ELS ESPAIS NATURALS

La reconeguda riquesa del **patrimoni natural** de l'Euroregió ha de ser objecte de la màxima atenció i la seva protecció resulta indispensable davant els nous reptes ambientals, com l'adaptació al canvi climàtic, la conservació de la biodiversitat i la lluita contra la desertització i contra la resta de factors que poden augmentar la vulnerabilitat dels nostres ecosistemes.

Per reconèixer el valor d'aquest patrimoni, la presidència balear proposa línies d'acció adreçades a promoure bones pràctiques amb impacte directe sobre el medi natural i també sobre la població, destinatària final dels beneficis ambientals que genera aquest ric patrimoni.

En primer lloc, es planteja crear un espai euroregional per a l'**intercanvi d'experiències** entre els diferents actors que s'ocupen de la gestió de la conservació dels espais protegits, la flora i la fauna, com per exemple els responsables d'espais naturals protegits, els tècnics de la Xarxa Natura 2000, els agents de gestió que fan feina al territori (agents de medi ambient, agents rurals...), i els serveis tècnics implicats en els diferents nivells de l'Administració.

De cara a la presidència balear de l'Euroregió, també es considera important explorar oportunitats per potenciar mecanismes de **foment de la participació** i del **voluntariat ambiental**. El doble objectiu d'aquesta línia d'acció és promoure la implicació dels ciutadans com a actors fonamentals de la realitat ambiental de l'Euroregió, alhora que es difonen i es promouen els valors i les accions mediambientals euroregionals als tres territoris.

Igualment, cal destacar que el 2025 es prepararà un **projecte europeu sobre els parcs naturals**, amb la intenció de presentar-lo a alguna convocatòria de la UE el 2026.

Finalment, tenint en compte que el futur del patrimoni natural de l'Euroregió quedarà en mans de les properes generacions, els joves actuals, la intenció és arribar a aquest sector de la població a través de les eines que ofereix actualment l'educació ambiental. Amb aquest objectiu, es proposa posar en marxa instruments de **reconeixement de bones pràctiques ambientals** dels centres escolars, a través de concursos, ajuts o premis a l'educació ambiental.

VI. MILLORAR LA GESTIÓ PESQUERA A LA MEDITERRÀNIA

En la Declaració de les presidentes i del president de les institucions membres de l'Euroregió Pirineus Mediterrània en ocasió de la commemoració del 20è aniversari de la creació de l'Euroregió, feta el 7 de novembre de 2024, es va demanar la revisió a curt termini de la política pesquera comuna, d'acord amb la posició expressada en la declaració «Per salvar la pesca mediterrània», del 4 d'octubre de 2022.

Efectivament, en la declaració de 2022, signada igualment pels representants de les tres institucions membres de l'Euroregió, es posa de manifest la necessitat de reformar la política pesquera comuna per permetre abordar nous reptes i garantir el manteniment de l'activitat pesquera a la Mediterrània.

Per aquesta raó, es proposa la creació d'un **grup de treball sobre la pesca**, en el qual es puguin plantejar posicions comunes per defensar-les davant les institucions europees.

Una de les qüestions concretes que es vol posar de manifest és la **gestió de la pesca per GSA**, sigla que corresponen al terme anglès *geographical subarea*.

El Consell General de Pesca de la Mediterrània (CGPM), institució que depèn de l'Organització per a l'Agricultura i l'Alimentació de les Nacions Unides (FAO), és l'òrgan oficial que assessora la Unió Europea en matèria de pesca a la Mediterrània. Aquest organisme científic ha dividit la nostra mar en àrees de gestió que anomena GSA, que són unitats singulars i homogènies tant des del

punt de vista del recurs com de l'activitat pesquera. Tot i que la Comissió Europea dona suport a aquestes unitats de gestió, els països membres —i en particular Espanya— no ho fan, de manera que la gestió és poc eficient.

A l'àrea que afecta l'Euroregió hi ha tres GSA: la 5, que comprèn les Illes Balears; la 6, que va des del cap de Creus fins al cap de Gata, i la 7, que correspon al golf de Lleó.

El Reglament (UE) 2019/1022 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juny de 2019, pel qual s'estableix un pla pluriennal per a la pesca demersal a la Mediterrània occidental i pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 508/2014 (el WEST-MED), actualment és el principal instrument de gestió pesquera en l'àmbit marítim de l'Euroregió. L'aplicació indiscriminada d'aquest Reglament ha provocat la reducció dels dies de la pesca d'arrossegament fins a un 40 % i, en conseqüència, va arruïnant el sector pesquer de les regions de l'Euroregió i deixant la població sense peix fresc (per exemple, les Illes Balears es van quedant sense peix fresc de quilòmetre zero i en sis anys han passat de 3.200 tones de peix fresc desembarcat a 1.850). No obstant això, aquest Reglament permet gestionar la pesca per GSA, mentre que les avaluacions científiques també es fan per GSA. Aquesta opció sembla molt convenient i permet prendre decisions regionalitzades per GSA. Per aquesta raó, es proposa aconseguir la gestió per GSA, com a mínim, a escala espanyola.

En aquest sentit, cal esperar que es materialitzi, al més aviat possible, el compromís que el comissari europeu de Pesca i Oceans va adquirir el 6 de novembre de 2024 davant els eurodiputats d'escoltar les parts interessades i visitar les comunitats costaneres per assegurar-se que les decisions preses a Brussel·les reflecteixin els seus interessos.

VII. FOMENTAR UNS PORTS I UNS AMARRAMENTS MÉS SOSTENIBLES

Per tal de millorar la qualitat ambiental i acústica dels ports de l'Euroregió i el fons marí de la Mediterrània, es proposa, d'una banda, adoptar mesures per augmentar l'eficiència energètica dels ports i disminuir les emissions en aquestes instal·lacions, i, de l'altra, promoure l'ús d'amarraments més sostenibles i menys lesius per als fons marins.

En aquest àmbit, les actuacions que es proposa dur a terme són les següents:

1. Intercanvi de bones pràctiques en relació amb les inversions en *cold ironing*

El *cold ironing* (també conegut com a *onshore power supply*) proporciona des de terra energia elèctrica als vaixells

atracats, mentre que els motors principals i auxiliars de les naus estan apagats. D'aquesta manera es redueix la contaminació de l'aire que produïrien els generadors dièsel.

2. Intercanvi de bones pràctiques en relació amb la instal·lació de camps de boies de baix impacte ambiental

En els darrers anys, durant la temporada estival s'ha produït un increment del nombre d'embarcacions d'esbarjo que fondegen al litoral mediterrani. Per evitar la possible deterioració de les prades de posidònia a les zones d'ancoratge regulat, s'hi podrien instal·lar boies d'amarrament de baix impacte ecològic.

VIII. IMPULSAR UN TURISME SOSTENIBLE

El turisme és un gran motor de l'economia dels territoris de l'Euroregió, però cal treballar per adequar-ne la dinàmica a criteris de sostenibilitat.

Les accions que es duran a terme en aquest àmbit es caracteritzen pels aspectes següents:

1. El compromís amb el turisme responsable i sostenible dins l'Euroregió

Treballarem per aconseguir la sostenibilitat econòmica, social i ambiental, la millora de la qualitat de les nostres destinacions turístiques i la competitivitat, maximitzant el respecte pels entorns i els recursos naturals, i vetllant sempre pel benestar de la població resident de l'Euroregió.

2. L'Euroregió: cap a un turisme de qualitat

Optarem per un turisme de qualitat a través de sistemes de mètrica que ens permetin mantenir una línia de progrés constant i de modernització dels allotjaments, de l'oferta complementària, de la restauració i de les destinacions.

3. La tecnologia i el *big data*

Fomentarem la tecnologia i el *big data* com a elements que ens permetin gestionar millor els fluxos turístics dins l'Euroregió.

4. Digitalització i automatització de les infraestructures turístiques

Impulsarem la incorporació d'eines TIC i l'automatització d'operacions a les empreses turístiques. Aquestes tecnologies permeten no només reduir els costos d'operació d'aquestes empreses i millorar-ne els serveis, sinó també fer un ús més eficient dels recursos, com l'energia, l'aigua i els residus materials i orgànics.

5. La circularitat en turisme

Promourem la implantació de mesures d'economia circular que afectin tota la cadena de valor del sector turístic dels territoris de l'Euroregió. Volem que el turisme sigui especialment eficient amb la gestió de l'aigua, l'energia, els productes alimentaris (potenciació dels productes de quilòmetre zero), els materials i els residus.

6. La modernització i la sostenibilitat de les destinacions madures

Afavorirem la modernització i revaloració de les zones madures de l'Euroregió. Amb aquesta finalitat, es promourà la reconversió de les zones que presenten infraestructures obsoletes i que requereixen ser reformades.

7. La formació en turisme i el talent jove

Incentivarem la formació dels treballadors i promourem el talent jove dins l'Euroregió. Promourem la carrera professional en turisme perquè sigui valorada i resulti engrescadora.

8. La lluita contra l'oferta il·legal

Lluitarem contra l'oferta il·legal amb un control de les grans plataformes de contractació en línia, una normativa adequada i dotant les administracions d'eines per poder dur a terme aquests controls.

9. La promoció del turisme cultural i esportiu

Promourem les nostres destinacions a través de la cultura i de l'esport, com a potenciadors de la qualitat i de la cohesió cultural que compartim com a Euroregió.

IX. IMPLICAR EL JOVENT

Els nostres joves són el futur de l'Euroregió, per la qual cosa cal avançar tenint en compte les seves inquietuds. Per això, es proposa continuar aprofundint en la col·laboració amb el jovent que es va iniciar sota la presidència catalana de l'Euroregió.

En concret, es proposen les iniciatives següents:

- 1. Donar suport al segon mandat de l'Assemblea Euroregional de la Joventut (AEJ) perquè pugui dur a terme les seves principals finalitats en les millors condicions possibles.**

Recordem que aquestes finalitats són:

- Proposar i impulsar les polítiques de joventut en els governs regionals en les matèries que tenguin especial interès en el marc de l'Assemblea. Aquest eix de feina suposa que els joves que integren l'Assemblea dels tres territoris assumeixin acords respecte dels àmbits que consideren prioritaris per millorar les condicions de vida del col·lectiu i proposin mesures amb l'objectiu de canviar aquestes condicions perquè els siguin més favorables i els permetin desenvolupar una vida digna.
- Assolir la posició d'òrgan consultiu de l'Euroregió per defensar els interessos dels joves en els àmbits de treball de l'entitat. Amb aquest objectiu, es promourà una bona comunicació de l'Euroregió amb l'AEJ.

- 2. Fomentar la coordinació i la col·laboració de l'Assemblea Euroregional de la Joventut amb altres plataformes europees.**

Aquesta iniciativa pretén compartir informació, col·laborar en els programes que siguin d'interès per als joves de l'Euroregió i sumar esforços per augmentar les possibilitats d'èxit i evitar duplicitats a l'hora de fer ús dels recursos públics.

X. POTENCIAR L'ATRACCIÓ DE TALENT EN EL CAMP DE LA RECERCA

La recerca és una aposta de futur per al territori euroregional. Per aquesta raó, resulten necessàries les accions següents:

1. Atraure el **talent**, amb accions com la participació en la **convocatòria d'ajuts o beques** per a estudiants predoctorands destacats, per tal que puguin fer recerca a centres d'investigació de l'Euroregió en àrees prioritàries, com l'eix energia-territori-aigua o l'eix eHealth. Per exemple, promoure la participació en convocatòries de la UE, com la Marie Curie COFUND.
2. Promoure una **línia d'ajuts per a contractes per a la formació de doctors** en empreses i altres entitats de l'Euroregió (doctorats industrials).
3. Impulsar **convenis entre centres de recerca de l'Euroregió** per promoure una relació estable i a llarg termini, a partir de l'establiment previ d'un mapa de grups i línies de recerca dels centres de l'Euroregió.
4. Intercanviar **experiències en l'àmbit de la recerca** entre els territoris de l'Euroregió i promoure trobades entre els centres i grups de recerca, les empreses i els clústers per millorar les sinergies en aquest àmbit.
5. Facilitar la **col·laboració entre agents dels sistemes regionals de recerca** per tal de fomentar la **creació de nous projectes** susceptibles de presentar-se a convocatòries europees.

XI. FOMENTAR LA INNOVACIÓ I LA TRANSFORMACIÓ DIGITAL

La innovació ja ha esdevingut un requisit per a la Unió Europea. Les administracions públiques han de desplegar una estratègia d'innovació si volen participar en el finançament europeu. Es tracta d'una estratègia que abraça tots els àmbits de l'Administració.

Des del 2014, l'Euroregió disposa d'una **estratègia d'innovació pròpia** que es va actualitzar el 2019, la RIS3 euroregional, per avançar cap a solucions innovadores en relació amb els reptes que han d'afrontar els nostres territoris. Aquesta estratègia d'innovació serà actualitzada de conformitat amb la nova Agenda Europea d'Innovació de 2022.

En aquest àmbit, cal destacar el suport dels **clústers d'innovació empresarial**, que han esdevingut actors destacats de l'Euroregió com a socis de projectes. Per tant, cal fomentar encara més la seva participació en els projectes europeus de l'Euroregió.

Pel que fa a la **transformació digital**, es continuaran promovent la cooperació i les sinergies entre les estratègies de digitalització dels sectors prioritaris d'innovació dels tres territoris, particularment gràcies als respectius EDIH (European Digital Innovation Hub) que les tres agències d'innovació i els governs coordinen.

D'altra banda, sent l'**eSalut** un dels quatre puntals de la RIS3 euroregional, es proposa reactivar el grup de treball eSalut a l'Euroregió, que durant anys havia treballat en el projecte europeu Erasmus eHealth Euro-campus (que promovia la formació digital dels professionals de la salut), i treballar de nou en una acció conjunta.

A més, un dels projectes en què l'Euroregió participa és el **projecte CESAM**, que cerca impulsar l'economia circular i la sostenibilitat en el sector agroalimentari. Aquest projecte està previst que finalitzi el 31 d'agost de 2026.

XII. PROMOURE LA CULTURA I L'ESPORT

La **cultura** ha estat, des dels inicis de la constitució de l'Euroregió, un element essencial que ha unit els territoris que la integren. Es tracta d'un element que ens apropa a la nostra història, a la nostra tradició i a la nostra gent. Conseqüentment, esdevé prioritari promoure la cultura euroregional i acostar-la al jovent, perquè conegui les tradicions i pugui donar-hi continuïtat adaptant-les a l'actualitat.

En aquest àmbit, es proposen les iniciatives següents:

1. Donar un **nou aire a la convocatòria de projectes culturals i dur a terme un gran esdeveniment cada dos anys**. La Comissió de Cultura de l'Euroregió treballa per simplificar i fer més accessible als actors culturals la convocatòria de projectes culturals de l'Euroregió. En especial, s'han simplificat els criteris de valoració dels projectes i es vol donar més visibilitat a aquesta convocatòria. Per tal de donar-la a conèixer, hi ha la voluntat d'organitzar, cada dos anys, un gran esdeveniment en el qual es vinculin jovent, cultura i tradició popular. Aprofitant la presidència balear de l'Euroregió, s'ha previst que el primer d'aquests grans esdeveniments es dugui a terme a les Balears durant l'any 2026. D'una

banda, es podria organitzar un acte en què es mostraria la cultura popular i tradicional, els vestits típics, ballades populars, gastronomia, etc., representatius de les tres regions. En un any diferent, aquest gran esdeveniment podria consistir a organitzar concerts destinats a públics joves a diferents punts de l'Euroregió amb grups musicals dels diferents territoris, que cantin en català i occità, entre altres idees que puguin sorgir.

2. Organitzar **intercanvis o trobades entre joves estudiants** de diferents punts de l'Euroregió, que podrien incloure algun concurs en forma de gimcana sobre coneixements culturals i lingüístics euroregionals.
3. Organitzar **jornades acadèmiques o divulgatives sobre les característiques i la realitat sociolingüística de les llengües catalana i occitana**.
4. Donar continuïtat al concurs **Crea OCCAT** per a joves creadors en català i occità, i donar més visibilitat als joves guanyadors d'aquest concurs.

Pel que fa a l'**esport**, l'Euroregió dona suport a la cooperació entre els centres de tecnificació i d'alt rendiment per als esportistes dels tres territoris. En efecte, són centres reconeguts en els àmbits nacional i internacional, que poden aprofitar les sinergies per proposar una oferta integral per atreure esportistes de primer nivell d'arreu del món als centres respectius. D'altra banda, l'Euroregió ha liderat el projecte SPIN, un projecte europeu Erasmus d'inserció social a través de l'esport, que podria servir d'experiència per tornar a crear un **grup d'esport a l'Euroregió** amb aquests dos objectius: l'esport d'alt rendiment i la inclusió social dels joves mitjançant l'esport.

Finalment, encara en relació amb l'esport i l'educació, però també amb la sanitat i el turisme, es proposa organitzar una trobada en matèria de **salut mental** que inclogui tres vessants: l'educatiu, l'esportiu i el turístic.

